

ОСВІТНІ І КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКІ ПРАКТИКИ В КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ У МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВО- ІННОВАЦІЙНИЙ ПРОСТІР В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

У Міжнародній науково-практичній конференції
студентів та молодих вчених

18-19 квітня 2024 року

Запоріжжя
Україна

Міністерство освіти і науки України
Департамент освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації
Комунальний заклад вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія»
Запорізької обласної ради

Ministry of Education and Science of Ukraine
Department of Education and Science of Zaporizhzhia Regional State Administration
Municipal Institution of Higher Education "Khortytsia National Educational and Rehabilitation Academy"
of Zaporizhzhia Regional Council

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

V Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих вчених
«ОСВІТНІ І КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКІ ПРАКТИКИ В КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ
У МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВО-ІННОВАЦІЙНИЙ ПРОСТІР В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ»

BOOK OF ABSTRACTS

of the V International scientific and practical conference of students and young researchers
"EDUCATIONAL, CULTURAL AND ARTISTIC PRACTICES IN THE CONTEXT OF UKRAINE'S
INTEGRATION INTO INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND INNOVATIVE SPACE UNDER WARTIME
CONDITIONS"

18-19 квітня 2024 року
April 18-19, 2024

Запоріжжя, Україна
Zaporizhzhia, Ukraine

*Рекомендовано до друку Вченою радою комунального закладу вищої освіти
«Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради
(протокол № 7 від 16 квітня 2024 року)*

Редакційна колегія:

В. В. Нечипоренко (відповідальний редактор), доктор педагогічних наук, професор, Хортицька національна академія;
Н. М. Гордієнко, доктор соціологічних наук, професор, Хортицька національна академія;
М. С. Кудінова, кандидат психологічних наук, Хортицька національна академія;
О. М. Галієва, кандидат психологічних наук, Хортицька національна академія;
О. О. Сташук, кандидат педагогічних наук, Хортицька національна академія;
Г. Б. Глущенко, старший викладач, Хортицька національна академія;
О. В. Макаренко, методист, Хортицька національна академія.

Бібліографічні редактори:

Єнєва С. В., бібліотекар-бібліограф, Хортицька національна академія;
Прохорова С. П., бібліотекар-бібліограф, Хортицька національна академія;
Двореченцева А. С., методист, Хортицька національна академія.

О 72 **Освітні і культурно-мистецькі практики в контексті інтеграції України у міжнародний науково-інноваційний простір в умовах воєнного часу** : збірник тез доповідей V Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих вчених (м. Запоріжжя, 18-19 квітня 2024 р.) / за заг. ред. В. В. Нечипоренко. Запоріжжя : Вид-во Хортицької національної академії, 2024. 1024 с.

Educational, Cultural and Artistic Practices in the Context of Ukraine's Integration into the International Scientific and Innovative Space under wartime conditions : Book of Abstracts of the V International scientific and practical conference of students and young researchers (Zaporizhzhia, April 18-19, 2024) / General editor V. Nechyporenko. Zaporizhzhia : Publishing House of Khortytsia National Academy, 2024. 1024 p.

ISBN 978-617-7929-16-0

Збірник містить тези доповідей учасників V Міжнародної науково-практичної конференції студентів і молодих вчених «Освітні і культурно-мистецькі практики в контексті інтеграції України у міжнародний науково-інноваційний простір в умовах воєнного часу», приуроченої до Дня науки в Україні та організованої науково-педагогічним колективом Хортицької національної академії у співпраці з українськими і зарубіжними партнерами. Опубліковані тези доповідей розкривають специфіку й інноваційний досвід розв'язання актуальних проблем освітніх і культурно-мистецьких практик у глобальному громадянському суспільстві з урахуванням наукових досліджень і практичної діяльності у галузях початкової освіти, корекційної педагогіки, спеціальної психології, фізичної терапії, ерготерапії, соціальної роботи та соціальної педагогіки, сучасних тенденцій розвитку мистецтва, дизайну, соціально-гуманітарних наук, менеджменту та туризму.

Збірник адресовано науково-педагогічним працівникам, аспірантам, студентам і широкому колу фахівців суспільно-гуманітарного профілю.

Редакційна колегія може не поділяти концептуальні ідеї авторів та інтерпретаційні підходи, репрезентовані у змісті тез. Відповідальність за достовірність поданих матеріалів, наведених цитат, статистичних та емпіричних даних несуть учасники та їхні наукові керівники згідно з юридичними й етичними нормами академічної доброчесності.

УДК 373.3:376-056.264(477)[37:001.83(100)]-044.247"36"

ISBN 978-617-7929-16-0

© Автори тез, 2024

© Комунальний заклад вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради, 2024

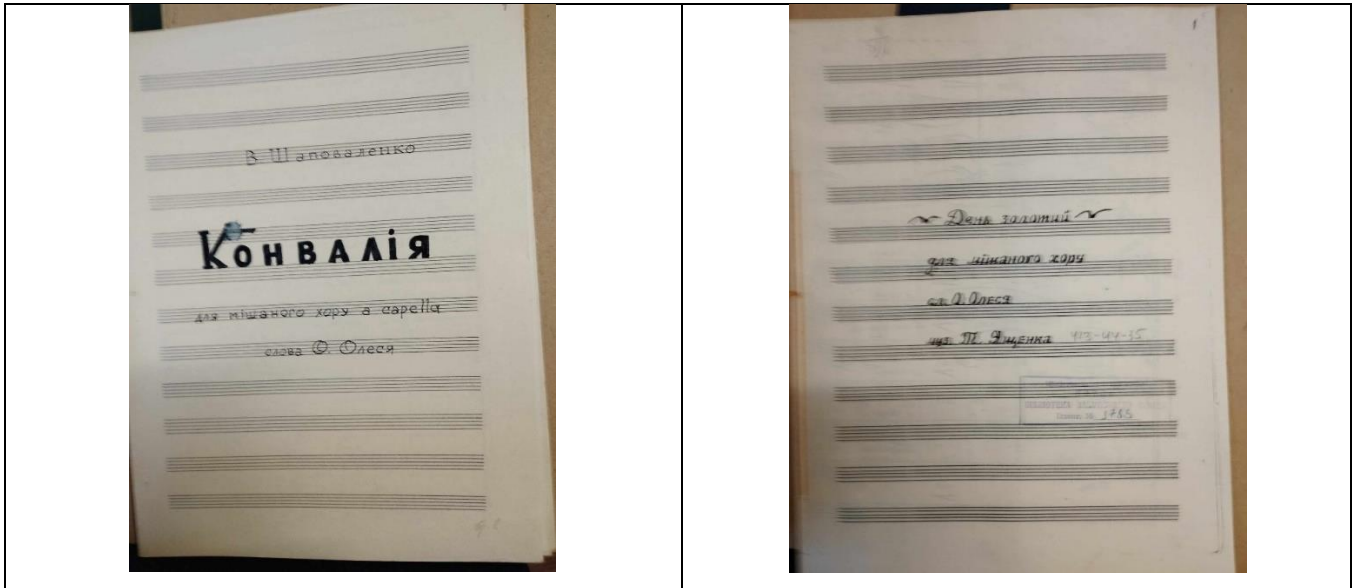

Рис 1. Титульні обкладинки творів

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Грушевський М. С. Поезія О. Олесья. *Грушевський М. Твори: у 50 т. / редкол.: П. Сохань (голов. ред.), І. Гирич та ін.* Львів: Видавництво «Світ», 2008. Т.11. С. 225–232.
2. Митці України : енцикл. довід. / упор. М. Г. Лабінський, В. С. Мурза; за ред. А. В. Кудрицького. Київ: Укр. енциклопедія, 1992. 848 с.
2. Муха А. І. Композитори України та української діаспори : довідник. Київ: Муз. Україна, 2004. 352 с.
3. Олесь О. *Енциклопедія сучасної України*. URL: <https://esu.com.ua/article-76384> (дата звернення: 20.03.2024).
4. Олесь О. З журбою радість обнялась. Кн. 1. 2-е вид. Київ: Друк. І. Чоколова, 1907. 144 с.
5. Радишевський Р. П. Журба і радість Олександра Олесья : передмова. *Олесь О. Твори* : в 2 т. Київ: Дніпро, 1991. Т. 1 : Поетичні твори / [упоряд., автор передм. та прим. Р. П. Радишевський]. С. 5–47.
6. Фонд 1. Музичний фонд України. Колекція рукописів українських композиторів і музичних письменників, переданих репертуарно-редакційною комісією Міністерства культури і мистецтв України. Національна академія наук України, 2005. 344 с.

Сгорова Анастасія Денисівна,

здобувач 3 курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 022 Дизайн,
Хортицька національна академія,
м. Запоріжжя, Україна

Шкурко Валентина Юрївна,

кандидат мистецтвознавства,
старший викладач кафедри дизайну,
Хортицька національна академія,
м. Запоріжжя, Україна

ДИЗАЙН ПЕРСПЕКТИВНОЇ ЗАЧІСКИ

Актуальність теми дослідження обумовлена підвищенням інтересом суспільства до зовнішнього вигляду людини, зокрема в повсякденній культурі, окремим та неодмінним компонентом якого і є зачіска, у зв'язку з чим вона більш активно вивчається представниками різних гуманітарних наук. Дослідження підтверджують те, що у різних культурах значення різних компонентів образу людини, зокрема зачіски, різне й інтерпретується з урахуванням традицій, звичаїв і норм поведінки того чи іншої народу. Потреба у дослідженні феномена зачіски зростає, оскільки вона, будучи вельми пластичним компонентом зовнішнього вигляду, особливо в наш час є образним репрезентантом соціального становища і

залученості людини до культури, його висловлюванням і водночас зверненням до всіх, хто готовий вступити з людиною в комунікацію [1]. Крім того, образ кожної людини робить внесок у образ її соціальної групи, суспільства певної епохи в цілому.

Будучи переважно засобом масової культури, зачіска миттєво, здавалося б на перший погляд, спонтанно і безпосередньо відтворює реакцію представників суспільства на соціокультурні зміни. Першочергова роль тут належить процесам формування своєрідних «текстів» зачісок. Йдеться про семіотики зачіски, природно обраної (актуалізованої) та/або цілеспрямовано запропонованої, сконструйованої для візуальної комунікації активнішими представниками суспільства, його творчими групами. Вона пов'язана з підвищенням інтересу до історичних стилів та модних тенденцій, розвитком художнього смаку, розширенням засобів та варіантів візуальної соціокультурної комунікації.

Дизайн волосся – це мистецтво обробки та укладання волосся з метою внесення тимчасових змін у форму та текстуру закінченої зачіски. Це володіння компонентами руху та напрямку волосся разом із балансом та пропорціями зачіски. Протягом усієї історії людства дизайн волосся мав велике значення. З часів давньої Греції і до наших днів, коли панує модна індустрія, люди дотримуються найвищих стандартів зовнішнього вигляду волосся [2]. Для багатьох людей важливо мати можливість створювати різні образи шляхом зміни укладання та текстури волосся. За допомогою мистецтва дизайну волосся можна повністю змінити зовнішній вигляд та відтворити індивідуальний стиль людини (табл. 1).

Таблиця 1

Вплив індивідуальних особливостей людини на рішення дизайну перспективної зачіски [2]

Особливості людини	Рішення дизайну
Риси обличчя	М'які риси обличчя будуть пригнічені деталізацією - підійде дизайн довгого волосся, віддалений від обличчя. Людині з яскраво вираженими рисами підійде більша кількість деталей біля обличчя
Будова тіла	Особам низького зросту та міцної статури підходять високі зачіски з об'ємом, зворотній образ можливо застосовувати для людей високого зросту
Довжина, густина, тип волосся	Щоб визначити можливі обмеження створення зачіски, проаналізуйте стану волосся. Клієнти з коротким волоссям мають більшу кількість обмежень, ніж клієнти з довгим волоссям. Можна використовувати постіжерні вироби
Призначення	Необхідно врахувати привід створення зачіски: весілля, випускний бал, ювілей, офіційна зустріч
Одяг	Необхідно врахувати одяг, який одягне клієнт: сукня без бретельок, сукня з високим або закритим коміром
Побаження	Необхідно врахувати думку людини (клієнта) про майбутню зачіску. Чи хоче вона виглядати елегантно, ніжно, романтично, екстравагантно

Зароджуючись спочатку у відносно ізольованих одна від одної різних локаціях, художня діяльність людини формувала своєрідні етнічні традиції. У наступні епохи ці традиції взаємно впливали один на одного, змішувалися або протистояли один одному. У різні моменти загального історичного руху відпрацьовувалися, закріплювалися і доводилися до досконалості, часто повністю вичерпуючи свої внутрішні можливості, окремі сторони універсального у своїй основі художнього методу [2]. Так виникали історичні художні стилі: класицизм, готика, бароко, рококо, ампір, романтизм і т.д.

Зачіска є видом прикладного мистецтва, тому її стиль поряд з іншими видами прикладного мистецтва виражає загальний напрямок стилю тієї чи іншої епохи. Вивченням стилів різних епох ми розширюємо свій світогляд у цій царині і водночас отримуємо нові ідеї та імпульси. Це особливо проявляється при створенні нових форм зачісок і стрижок. У Стародавньому Єгипті, наприклад, зародилися перші форми класичного стилю, художня форма якого заснована на природному прагненні до простоти, ясності, раціональності, логічності, виражена суворими геометричними формами. Але при більш глибокому вивченні простежується розвиток цього стилю в історії зачіски.

У межах одного стилю з'являються різні видозміни, які називаються модою. Мода – явище складне. У ній по-своєму відтворюються економічні, соціальні і психологічні (часто приховані від очей) процеси, що відбуваються в суспільстві. Мода певному чином висловлює, охоплює тип поведінки, стиль життя особи, тобто стиль ставлення людини до себе і інших людей. Вивчаючи соціальну епоху, моду в зачісках і костюмі, ми аналізуємо форму, лінії, силует, окремі елементи, доповнення, намагаємося знайти спільність у відтворенні сутності епохи (в інтер'єрі, архітектурі, мистецтві), визначаючи суть модного напрямку. Мода ХХІ ст. виробила наступні основні стилі зачісок: класичний, спортивний, романтичний, фольклорний, авангардний (креативний) [1,3].

Класичний стиль - провідний, зразковий, невідчужливий змінам часу, завжди відрізняється раціональністю, чіткістю форми, геометризмом, контрастним рішенням ліній, форм, кольору. Для цього стилю характерні зачіски зі суворим, чітким геометричним силуетом і формою, класичними елементами (хвилі, скульптурні локони, пучки, валики, гладкі лінії). Тональне рішення форми зачіски або стрижки передається в контрасті кольорів (чорно-біла, чорно-червона, чорно-жовта і т.д.).

Спортивний стиль – вільний, практичний, комфортний, виражається чіткістю форми, короткою стрижкою, поєднання світлих відтінків волосся (ефект вигорілих волосся) і прямими лініями в оформленні зачіски.

Романтичний стиль – піднесений, благородний, таємничий, представлений м'якими формами, плавними лініями, природною гамою кольору волосся (шатен, відтінки каштанового, темно-русий). Зачіски виконуються на напівдовгому волоссі з елементами локонів, кучерів, хвиль.

Фольклорний стиль – декоративний, оригінальний, який відтворює етнічну й національну особливість форм і елементів у зачісці. Відрізняється плавними, округлими або графічними поєднаннями ліній, природною гамою кольору волосся (золотисті, русі, світло-каштанові, іноді чорні відтінки). Зачіски виконуються з напівдовгого або довгого волосся з елементами плетінь, кіс, джгутів, вузлів.

Авангардний (креативний) стиль – сучасний, вільний, іронічний, представлений багатоголосністю образів, змішання стилів, сміливим, контрастним поєднанням форм, ліній і кольору. Демонструє новаторські рішення у створенні нетрадиційного модного напрямку («унісекс»), «гранж», «шик», «гламур», «денді» і т.д.). У зачісках і стрижках використовуються неймовірні поєднання елементів, кольору (іноді зовсім несумісні: зелений, синій, рожевий). Індивідуальність підкреслюється геометрією і фарбою, сміливими гармонійними стрижками, непокірними локонами, прямим волоссям і стайлінгом.

У наш час все стрімко змінюється: з'являються нові технології, нові форми спілкування, видозмінюється філософія життя. Формується й інший погляд на моду, стиль. Моду давно вже диктує молоде покоління. Переважає демократичний імідж, у якому розмиті соціальні, вікові і національні рамки, стираються межі між чоловічим і жіночим, між діловою і повсякденною, денною і вечірньою модою. Стилі, які були раніше чітко розмежованими, перемішуються, сплітаються, запозичують один у одного деякі деталі. Якщо у ХХ ст. існувало два-три виражених напрямки, то сьогодні їх велика кількість.

Світом моди управляють природа, наука, історія, космос, фантастика, музика, кіно, тобто все те, що пов'язано з життям людства і відтворює естетичний ідеал епохи. Ці естетичні віяння об'єднують різні світи, встановлюючи нові поєднання і демонструючи дивовижне притягнення протилежностей. Яскраві враження переплітаються подібно кольоровій мозаїці, створюючи прекрасний образ. Модні перспективні напрямки не можна обмежити жорсткими рамками, не можна зупинити. Їх поява і догляд підвладні тільки власним законам. Перспективні модні тенденції в зачісках і стилі демонструють те, чим живуть сучасні люди. Вони ілюструють їх бажання і спонукальні мотиви, страхи і мрії. При цьому важливо відокремити моду від соціальних явищ і розпізнати їх потенціальний вплив на стильові напрямки. Зовнішність відтворює внутрішній стан людини і навпаки. Безумовно, мода вносить свої корективи в поняття гармонії і краси.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Костюк О. П. Зачіска як культурно-антропологічний феномен у контекстах ініціації : автореферат дис. на здобуття наук. ступеня канд. філософських наук / ХДПУ ім. Г. С. Сковороди. Харків, 2019. 20 с.

2. Міненко О. Антична зачіска в історико-художньому контексті еволюції моди. *Вісник КНУКіМ*. Серія: Мистецтвознавство. 2018. № 38. С. 249–259. URL: <https://doi.org/10.31866/2410-1176.38.2018.141827> (дата звернення: 23.03.2024).

3. Костюк О. П., Яременко В. В. Самопрезентація засобами зачіски. *Actual trends of modern scientific research : the 3rd International scientific and practical conference (September 13-15, 2020)*. Munich: MDPC Publishing, 2020. P. 147-149.

Наукове видання

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

**V Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих вчених
«ОСВІТНІ І КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКІ ПРАКТИКИ В КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ
У МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВО-ІННОВАЦІЙНИЙ ПРОСТІР В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ»**

18-19 квітня 2024 року, м. Запоріжжя

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

За загальною редакцією доктора педагогічних наук, професора В. В. Нечипоренко

Комп'ютерна верстка та макет – П. Демченко

Точка зору редколегії не завжди збігається з позицією авторів.
Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів,
цитат, економіко-статистичних даних, власних імен та інших відомостей.

Матеріали тез подані мовою оригіналу.

Підписано до друку 16.04.2024

Формат 60x84/8. Електронне видання PDF.

Гарнітура Arial Narrow.

Ум. друк. арк. 119,04.

Зам. № 120

Видавництво комунального закладу вищої освіти
«Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради
Україна, 69017, м. Запоріжжя, вул. Наукового містечка, 59.

Свідоцтво: ДК № 7031 від 27.12.2019.

тел./факс: (061)283-20-01, (061)283-20-05.

E-mail: info@khnnra.zp.ua

Сайт: khnnra.edu.ua